

A nagyérdemű közönség különös előnyére,
tisztelttel jelenti a legnagyobb, s az 1867. évi kiállításon a legmagasb s így az első

ezüst éremmel
egyedül s kizárólag kitüntetett

Fogl E. féle

vászonáru-raktára

BÉCSBŐL,
hogy kedvező sikerrel tett fonal bevásárlásai által, továbbá az ágio oszkenése, s dacára az árucikkék rendkívüli kelendőségének, mégis azon szerencsés helyzetben van, hogy összes vászonáruit, s kész férfi s női fehérre-készleteit, **a jelen pesti vásár tartama alatt** **valóságos 30% engedménnyel,** **Pesten, a váci-utca közepétján,** Szentkirályi-féle ujonnan épített 14-dik szám alatti házában, a „korona” című kávéház átellenében — végkép elárúsíthatja.

Meghatározott szabott árak, s a vásznak valódiságért jótállás biztosítottik.

Mintogy mi, minden levélbeli megrendeléseket, (legyenek azok bármilyen nyelven írva) a pénzösszeg beküldése, vasuti vagy postai utánvét (lefejtve a csomag átvételénél az illető járulékos összeget) mindenóv elküldeni készek vagyunk; teljes jótállás mellett itt következtetjük a tetemesen leszállított gyarló árak árjegyzékét:

Rumburgi vászonból

Férfi-íngék (nyak terjelme megkivántatik), 1 ft. 50 kr., 2, 3, 4, 5 — 6 ft-ig a legfinom.

Női-íngék, simák 1 ft. 80 kr., 2 ft., finom hurokvarráttal 2 ft. 50 kr., himzésel 3 ft., 3 ft. 50 kr., 4 — 5 ft-ig; legfinomabb **vászon- és batiz-íngék** himzésel és csipkével 6 — 8 ft-ig.

Férfi-gatyák 1 ft., 1 ft. 50 kr., 2 ft., 2 ft. 50 kr., 3 ft-ig; lovagszabású, francia- és magyar mintára, ugyiszinte női nadrágok.

Női pongyola vagy éjt-corsek, perkaiból 2 ft., 2 ft. 50 kr.; francia batizból, himzésel 3 ft. 50 kr., 5 — 6 ft-ig.

1 tucat vászon zsebkendő, a kisebbek 1 ft. 50 kr., 2 ft-ig, nagyobbak és finomabbak 2 ft. 50 kr., 3 ft. 50 kr., 4, 5, 6 — 8 ft-ig.

1 tucat czerna batizvászonzsebkendő hölgyek számára 5, 7, 9 — 10 ft-ig a legfinomabbak.

1 tucat asztal- vagy törülköző-kendő ára csak 5, 6, 7, 8 — 9 ft-ig a czérnadamasz.

Íngék, melyek a testhez nem jól illenek, visszavétnék.
50 ft. erejű vászarlóknak, ráadásul egy igen csinos párisi cachemir terítővel kedveskedünk.

Első magyar által. gyógyintézet
Budán, városmajor 318. szám.

Ezen, az igéző szépségű budai hegyek és árnyékos parkot képező városmajor közt épült újabb átalakulása folytán, a legnagyobb kényelemmel kinálkozó gyógyintézetben a következő természetes gyógy módok alkalmaztatnak:

1. **Vízgyógyomód**, mindennemű fürdővel és zuhanyval.
2. **Ling-féle testgyakorlat**, tökéletes gyógykészülékkel.
3. **Magán-gőzfürdők**, egyes személyre készült gőzszekrényvel.
4. **Schrott és Hahn módosított tápsyógyomódjai.**
5. **A villam delejesség folyamai.** Továbbá tavaszi és nyári gyógyok ásványvizekkel, tejjel és sóval; ősszel szőlővel.

Kirándulások történnek az intézetet övező lombos erdőkkel, szőlőkkel és számtalan nyaralóval díszlő budai hegyekbe, sőt a városmajor árnyas fasora alatt. **Szórakozást** nyújt továbbá az elegans gyönyörű tekeasztala, zongoráj a újságai, társalgás, tánc, hangverseny.

Közlekedés: Buda Pesttel egyelőre lomboz lombozokkal, később a létező kústi vaspályá által (az innen bejáró betegek számára külön gyógyhelyiség lón berendezve); a hazával és a külfölddel minden irányban menő vasutakkal, gőzszókkal, postáival és távirókkal.

Azon betegségek, melyekben a mondott gyógyhatások a legnagyobb sikerrel alkalmazhatók, a következők: A vérképző tápszervek bajai; a légzőszervek hurutos és ideges bántalmi; a nemzórészek és idegrendszer rendeltetési; nőbajok; vérsenyek; bujakór; görbely; köszvény; alhasi pangások; elhízás; aranyír; hughyszeri bántalmak; a törzs és tagok ferdtülei és zsongorai; általános gyengeség; macacs borbajok.

A gyógy- és ellátási díjak igen mérsékelték.
Bővebb tudósítást az intézet orvosa **Vajda J. orvos és sebész-tudor** ur kérséggel ad.
102 (5-5) **A gyógyintézet igazgatóság.**

Kiadó-tulajdonos Heckenast Gusztáv. — Nyomatott saját nyomdájában Pesten 1868 (egyetem-utca 4-dik szám alatt).

Helyi és vásári hirdetemény.

WETZER ÉS KUNZ
rumburgi vászon kereskedők
PESTEN.

az uri- és kigyó-utca szögletén

A „szép juhásznohez,”
ajánlják a legjutányosb szabott áron s vászonáruik valódisága kezessége mellett, dúsan rendezett raktarukat;

továbbá a jelen évszakra, mindennemű ruhakelméket darabszámra, valamint finom francia mousselinek batizok s perkálokat; több száz tucatra menő férfi és női zsebkendőket és kézzel varrott fehér és színes férfi íngeket, minden igénynek megfelelő gazdag választékban. Fentebbi czég, a jelen pesti vásár alatt, nemcsak Pest-Buda fővárosok nagyérdemű közönségének, — hanem az igentisz-telt vásárlatógatók szives figyelmébe is ajánlatik. 142 (1-3)

CIRCUS RENZ.

A feldunasori rakpart közelében, a Ganz-féle ház átellenében
vasárnap, 1868. május 31-én
(A jövedelem egy része a városi leányrövidház s a ferencvárosi templom építési alap növelésére fog fordítani.)

első nagy előadás,

a magas műlovaslás, lóidomítás és testgyakorlásban. — **A római nők**, nagy hadgyakorlat, lovagolva 12 hölgy által egészen új jelmezben. — **Iskola-négyes**, 8 ur által a legfinnyesb dísz jelmezben lovagolva 8 iskola-lóval. — **Le pont du Niagara**, exercices extraordinaires gymnastiques par Mrs Bragazzi et Proserpi. — **Négy arabiai fekete mén-ló**, egyidejűleg elővezetve **Renz E.** által. — **A virág-tündér**, előadva Hager Amanda assz. szül. Renz által, Ben Malek iskola-lovon. — **Hedrog**, arabiai szürke-ménlő, **Renz E.** által elővezetve. — **Két gavallér versenye**, ifj. Renz Ferenc és Ernest által, a legkitünőbb ugrólóval előadva.

Kezdeté 7 órakor, vége 9 után.
Holnap két előadás. Az elsőnek kezdete délután 4, a másodiknak esti 7 órakor.
Május 31-től kezdve naponként előadás.

Renz E.
igazgató.

147 (1)

Érczkoporsók
sirboltokba és minden közönséges sirba valók,
mind szilárdságra, mind izletes kiállításra, és kiváltképen még arra nézvé is, hogy arányszerezéleg jutányosabbak a fakoporsók-nál; ugymint: 30, 40, 50, 60, 80, 100, 150 egész 300 forintig kaphatók

Beschorner A. M. és Társa
k. szab. érczkoporsó gyárak-raktárában Pesten,
kis hid-utca, a „Vadászkürt” szálloda mellett.

Megrendelések vidékekről azonnal teljesítenek, és pedig az ideje korán tett távirati megrendeléseknél a kaporos-küldemény még a megrendelési napon 30 mérföldön túl nem eső gőzhajózási- vagy vasuti állomásokra is megérkezik. 78 (11-34)

23-ik szám. **Tizenötödik évfolyam.**

Vasárnapi Ujság.

Pest, június 7-én 1868.

Előfizetési föltételek: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. — Fél évre 5 ft.
Csupán Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. — Fél évre 3 ft. — Csupán Politikai Ujdonságok: Egész évre 5 ft. — Fél évre 2 ft. 50 kr.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokat illetőleg: Egy négyezer hasábját petít sor, vagy annak helye egyszeri ígatásnál 10 krba, háromszori vagy többszöri ígatásnál csak 7 krba számítottik. — Kiadó-hivatalkunk számára hirdeteményeket elfogad Bécsben: Oppelk Alajos, Wollzeile Nro. 22. és Haussenstein és Vogler, Wollzeile Nro. 9. — Bélyeg-díj külön minden ígatás után 30 krajczár.

Tiboldi István.

Ezt a tiszteletre indító ősz öreg embert, a kinek arczképét mai számunkban bemutatjuk, **Tiboldi István** nevezik. Ha sokan vannak olvasóink között, a kik nevét sem hallották soha — azon mi nem bámulunk. Tiboldi bácsi munkálkodásának tere nem a nagy világ volt; tetteit nem kísérte egy országfigyelme és tapsa. Fáklyás-zenét nem kapott soha; sem dagályos hangu szónoklatal nem üdvözöltetett elragadott sokaság éljenzései közt. Nem volt, nem is lesz miniszter; sőt még nem is igen látott országos hírnevű embereket.

És Tiboldi bácsi mégis méltó arra teljesen, hogy a „Vasárnapi Ujság” által bemutatott jelek sorában egy lapot betöltősen nevének megismertetése.

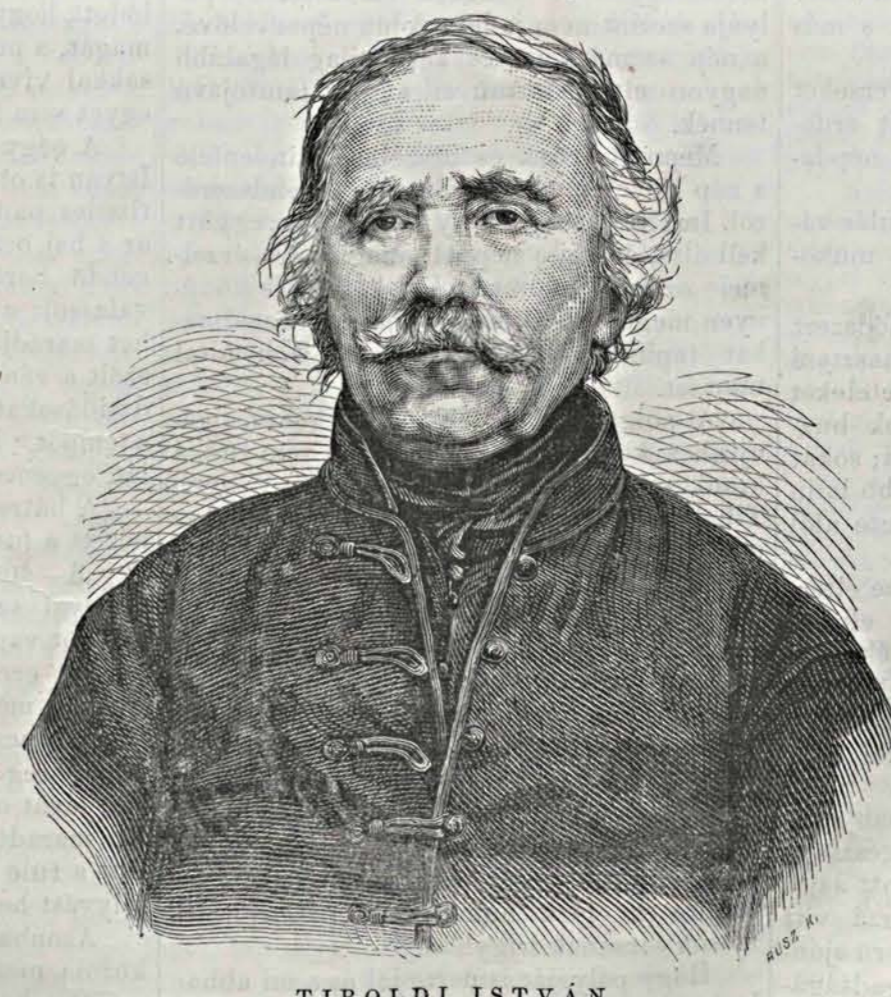
Egy eredeti egyéniséget, egész lényére nézve utánzás nélkül alakult jellemet ismernek meg benne olvasóink, — és hasznos embert, ki a sors által számára kijelölt mezőt szeretettel munkálta, sikeresen mivelte.

Egyszerű néptanító volt csupán, igaz, egy nem nagy terjedelmű székely község unitárius egyházában; azt az állomását is elhagyta utóbb betegeskedés miatt; és ma, ha czimezni akarnók, nem talál-nánk más czimet számára, mint becsületes ember és munkás polgár: hanem ezt a kettőt megérdemli igazán.

Ellentétes fogalmakkal küzdő társadalmunkban ma is vannak elegendő, a kik czim után mérik az érdemet. Megtanultak és tudják, mint a Miatyánkot, hogy bizonyos című embernek mennyivel kell nagyobb kötszönni, mint egy másnak, és hogy betanult lenézésükből mekkora mérték illeti egyiket és a más, a ki hagyományos rang-létra szerint alsóbb fokon áll náluknál.

Az ilyen előtt nem jó számításba a dekorálatalan ember; az ilyennek nincs miért fáradnia e sorok végig olvasásával.

Hanem a tiszta fővilágosodottság fiai,

TIBOLDI ISTVÁN.

rette a munkát, melynél nincs nemesebb — a nép közvetlen oktatását; élete céljául azt tekinté, hogy mentől több sikert mutathasson föl embertársai előmenetelére, és az ő működését ott bő siker koronázza.

Nem olyan iskolamester volt, a minő igen sok van: hogy robot gyanánt örölje le orát és pályája örömét csupán a szünidőben találja. Ő beleélté magát teljesen egyszerű helyzetébe, és működése jutalmát nem keresé kívül azon. Ismerte a népek minden fogalmát, igen élete körülményeit, és javítani, emelni akarván értelmüket, onnan indult ki, az ők világukból. Érdekes volt volna látni őt egy-egy karácson-ünnepet megelőző napokban, midőn 90 — 100-ig terjedő tanítványa körülözlönte ünnepi versekért. És ő irt mindenik számára verset, olyat, hogy csupán az által is kedvet kapott volna a gyerek a tanulásra, mert minden vers az illető gyerek egyéniségéhez és körülményeihez volt alkalmazva. Czigány kovács fiának verse például így kezdődött:

„Nincs kínosabb munka a kovácsmunkánál,
Mert a vas hetszer is keményebb a fánál.”

Ugyanazé más esztendőben:
„Mig szénért volt apám váradi cserére,
A mester tanított engem Abecére.”

Valami 270 darab efféle verse van összeírva a kezemnél levő kéziratgyűjteményben, és valamennyi kiválólag egy-egy gyerek számára írva. Szőlő-pásztor fia számára így kezdí:

„Mult ószön kenyerem én ingyen nem ettem,
Mert a szőlőhegyen apámmal csergettem;
Az éhes rigókat messzire kergettem,
Hogy föl ne faldossák a szőlőt mellettem.”

Minden alkalmosszerűségből valami általános igazságot hoz ki, olyat, hogy a nép épül általa, végül aztán üdvözöl sorok következnek mindannyi versében karácson-ünnepére.

Az ilyen versekkel tanítványaik házról házra, helységről helysége jáltak, a mely szokás még ma is megvan néhol karácson-ünnepén. Csak hogy mig másutt az efféle versek jól-rosszul összetá-kolt általánosságokból állanak, melyeken nem épül sem a tanuló, sem a hallgató nép: Tiboldi versei közvetlenségük által lekötötték a népek figyelmét, s a megnyitott uton bejutottak annak lelkébe az erkölcsi fogalmak is.

leggel! Nagy tettekre buzdító, egy egész dicső multat örökítő ősi hagyomány!

A hidon ismét át lehet menni, a hozzá vezető utat védik az ormos, lőréses bástyák. A tornyok kerek és sokszegű sisakjai mennyire különböznek a mai törpe deszka-födelektől vagy esztergályozott vöröshagymás, idomtalan toronyzörnyektől!

A királyi palota pompás erkélyei a nagy-ur birtokos gazdagságát és fenséges izlését ismét hirdetik. A kép az ősi várnak csak egy részét, de legdizsesbjét mutatja; azonban Schmidt Frigyes, bécsi építészeti tanácsos, a bécsi főegyház restaurátora, a goth építészetben a külföldön is első rendű tekintélynek ismert akadémiai tanár, ki egy előadásában Hunyad-várát az európai középkori várak szemfényének, egyik gyöngyének nevezé, — akadémiai hallgatóival a várnak egész a legkisebb részletig menő tervét készíttette, mely nagy-szerű és mégis aránylag legkisebb költségre visszavezetett terv, negyven és egynéhány óriás lapon, Bécsben ki volt állítva, és közhelyesséval talalkozott.

Nem kételkedünk, hogy a magyar országgyűlés ezen tervet elfogadja, és hogy a kivitel

mények, s oly tért keresni, hol ismét előbbi viszonyaink közt élhetünk.

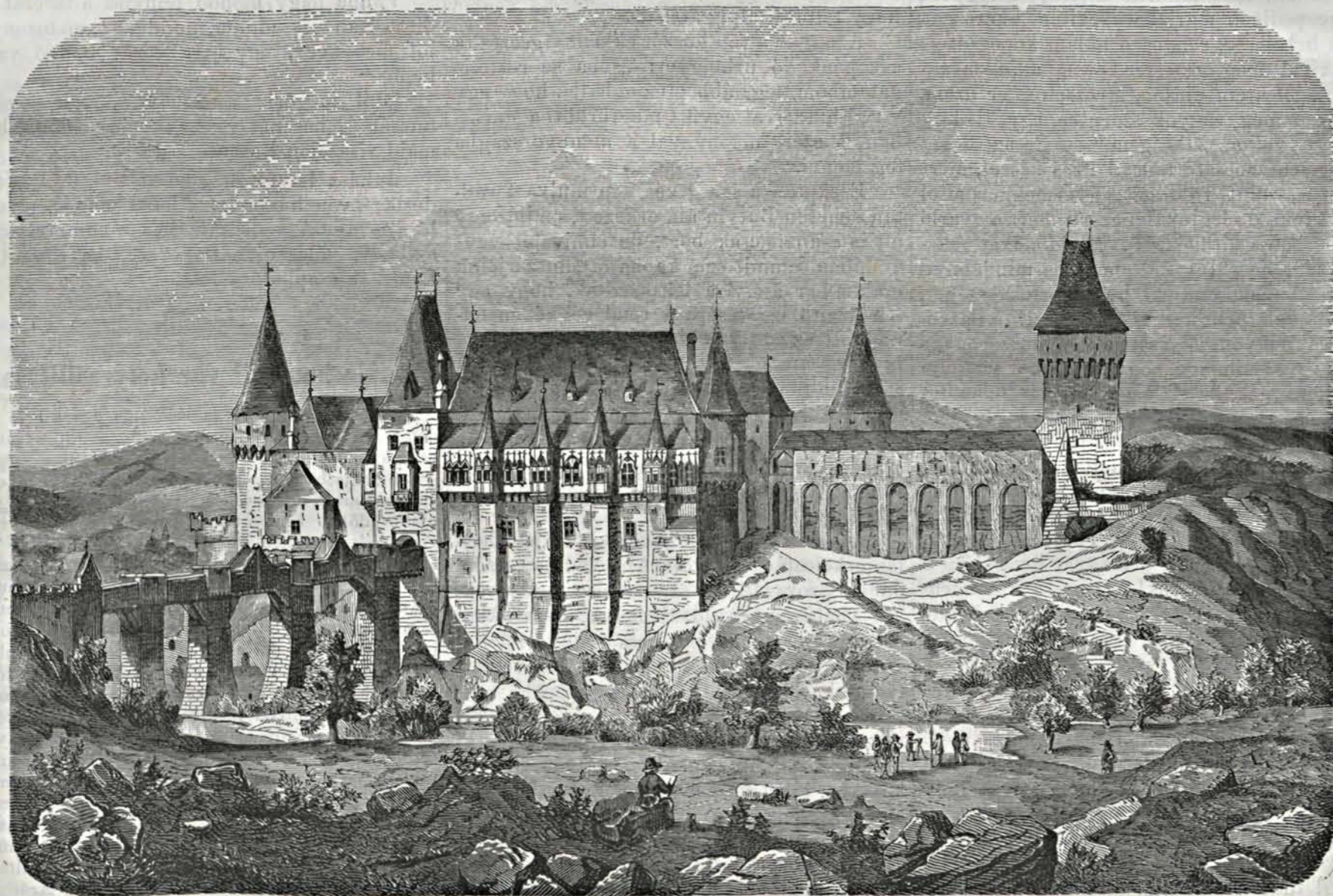
E két menedékmód közül némelyek az elsőt, mások az utolsót választják. Az emberről tudjuk, hogy bir képességgel, az északi sarktól az egyenlítőig minden hely viszonyai közé betáitálni magát, s úgy látszik, hogy ezt elsajátítják tőle környezői, a hazi állatok is; a Jeges-tenger partjain, s a Sahara izzó homokján ott osztozik vele sorsában hű kísérelője az eb, mintegy jeleül, hogy ő volt az első, ki meghajlott az ész uralma előtt, s kész volt társul csatlakozni a föld urához. A többiek, melyeket csak később sikerült magunkhoz szoktatni, mint az együgyű juh, kecske és tehén, csak kisebb mértékben bírnak ama tehetséggel, bár testi szerzetük ebben nincsen akadályul.

A légkör gyöngédebb szerkezetű lakói azonban már, úgy látszik általában, a másik utat kénytelenek választani; finom könyved testők, s léggel telt ontjaik inkább alatta állnak az időjárás hatalmának, s a változás alól az elköltözéssel mentik meg életüket. De mily sors ez is! egy cseppel sem könnyebb elviselni, mint nekünk egy idegen világrész viszonyaihoz való alkalmazkodást. Ki hinné, hogy a kivándorlóknak sorsa kellemes?

Ily emlékek mellett ki ne hagyná el hazáját, midőn ősz közeledtével több hónapra csak ily gyilkos inség várakozik rájuk. Menni, vagy nem menni, itt annyi: mint „lenni vagy nem lenni.”

Őszgyűlnek tehát az ildomos rigók, a tapasztalt daruk, a gólyák, fecskek, s az apró lábú fürj, annyi elvtársikkal, mindenik faj külön helyen s alkalmas időben, hogy a nagy utra felkészüljenek; törvényt tevén előbb, mint a hét vezér, nehogy zavar legyen az új hon-keresés nagy munkája közben. Ez előleges táborozás néha hetekig tart, de néha már 2—3 nap mulva szárnyra kelnek. Az utazás aztán szintén különböző, de mindig egy irányu. Magas rőptében a V képű daru, a lenge kócsag s a hosszú nyaku gém stb. mind bámulatosat, de nem hihetetlen mutat, mert hogy könnyű testök oly gyorsan siklik át terjedt szárnyaikkal a légtengeren, hogy pl. a gólyák néhány nap alatt már Afrikában vannak, s hogy üres csontjaik, melyekben még a szülőföldi meleg nyári lég van, hamar észrevételi velők, ha talán más irányba tévednének, mint a merről az enyhe szél fú a hidegüli elhagyott hon felé, — mind ebben nincs semmi meglepő.

De nem ily könnyű ám megérteni, hogy a

Vajda-Hunyad vára. (Schmidt Frigyes terve szerint.)

magyar kezekre fog bízati. Schmidt tanár iskolájából, hála Istennek, már elég derék magyar mérnök, építész került ki, ki nemzeti műemlékeink építését végezhesse s a hajdankor műemlékei iránt nem kevésbé megtompult izlésünket ismét a helyes irányban vezetvén, a nagyjaink korában divott, szigorú alapokon megörökített korszakos építészeti fölépessze.

R. F.

A madarak vándorlásáról.

A természet kérlelhetlen törvénye az, hogy a keletkező mindig a már létezőknek közöni létét; vagyis más szavakkal: minden a mi e földön él, a körülmények szülte; létre jön, ha az őt környező viszonyok erre kedvezők, elvész, ha a körülmények ellene fordulnak, — ép úgy, mint az egyes népek és nemzetek, melyeket most terem, majd elsodor a folyton változó viszonyok hatalma, — ha korán nem veszik észre az idő jelét. A természet e nagyszerű törvénye alól t. i. két menedéket nyílik: vagy alkalmazkodni lassanként, de még idejében a változó viszonyokhoz; vagy — eltávozni a helyről, hol megváltoztak a régi körül-

Ha hülni kezd a lég s tűnedeznek annak milliárd lakói; ha földalatti palotájába vonul a darázs s a pillangóknak csak tördelt szárnyait hordja az ősi szél; ha a fűdői idény vége felé közel s tűnedeznek azoknak látogatói, mígsem a tavak hű koncertezői is nyugodni mennek, — minden levélhullásra fölébred a keserves emlék a mult tavaszról, midőn a korán jövöket csaknem éhhalál várta itt. Szegény bibicz! mily leverten járt s kelt a tó szélein, a mint még február végén megérkezve, az enyhe déli lég helyett itt nyakába a zord márcziusi szél evittott; s mint boszanták a szeszélyes áprilisi szelek, most erőll, majd amarról fúva tolal alá, bármire fordult, a mint állt és várt türelmesen a lágyulni csak nem akaró sásas között, melyből egy fűreg vagy egy bogár a világért sem dugta volna ki fejét, hogy csillapithassa kinyját a szegény éhez. De ő csak várt, és várt, éhen, türelmesen, napokról napokra, hetekről hetekre, a helyett hogy visszaköltözött volna az elhagyott jó téli tanyára; remélve, hogy majd csak eljönnek már a jobb napok; mígsem egyszer csak egy elkésett hóvihár köszönté a meleg nap helyett, s irgalom nélkül szórta ez elcsigázott szegénykéket a folyók fagyfaló habjai közé — sokat örök nyugalomra.

gyenge bibicz, a pinty, s a törpe pitypalaty miként teszik meg ez ezer meg ezer mérföldnyi hosszú utat? kivált ez utóbbi, melynek ily nagy útra csaknem minden eszköze hiányzik? Hagynók csak az embert így magára, vasutak és gőzhajók nélkül, bizonynyal el nem jutna oda a tengeren túl, hová ez apróságnak mégis sikerül. A mezők s bokrok között fürge lábain bujva, futva, s ha elmaradt, előreröppenve halad az aprók 10—15,000-nyi hatalmas tábora a déli partok felé, bámulatosan feltalálva a helyet Görög-, Olasz-, és Spanyolországok partjain, hol legkeskenyebb a tenger e bátor vállalkozók előtt.

E partokig szakadatlanul folytatják hosszú utjukat gyakran Skandináviától le Dél-Nápolyig, s csak itt engednek magoknak kevés pihenést, hogy erőt szedjenek a rendkívüli feladathoz: szárny és uszhártyás lábak nélkül átkelni a Földközi-tengeren! De ritkán jut elég idő az eltörődött test felírulására, mivel nyomokban van az északi szél; még fáradtan vetik tehát magokat a sós hullámok közé, s folyton küzdve a hánykodó habokkal oly kimerülve jutnak az afrikai partokra, hogy mozdulni sem bírva, a rájuk várakozó bentlakók horgaira kerülnek.

A megérkezettek aztán a vénbekek vezetése alatt részint régi szállásait keressik fel, s folytatják szokott életmódjukat, részint, mint a gólyák és daruk, ily szokatlanul egy tömegben maradnak, s bentlakó rokonai közül kalauzokat vesznek fel maguk közé, mint Afrika-ban a Szüzdarut, Indiában az Antigonet, Chinában a Fejérdarut, és aztán saját kémeik mellett, ezek tapasztaltságára s helyismeretére bízzák magukat.

De úgy látszik, hogy általában csak az élet legprózaibb részére, a kenyérgesetre szorítóknak ez elköltözök az új hazában. Bár még melegebben süit itt felettük a nap, mint a szülőföldön, mégis ritkán hevül szerelemre a szív a lég e könnyű véru fainál is az új ég alatt; s többeknél látható, hogy idegenek itt, s érzeni látszanak, hogy az otthon, a fészek a régi honban áll, és bár a kincset, az eledelt szorgalmasan gyűjtik a jövőre: alig várják, hogy a tavasz nyitával újra visszatérhessenek; mert kétségtelen az, hogy az állatvilágban is áll a szív e szép törvénye, hogy az mindig a születéshelyre vágyik vissza, s

„Vándoroljatok ki, hogyha jót remélték... Hasztalan mosolygott a szerencse rátok, Vissza vágyik a szív, mert bizony csak akkor Boldogit az élet, hogy ha van hazátok.”

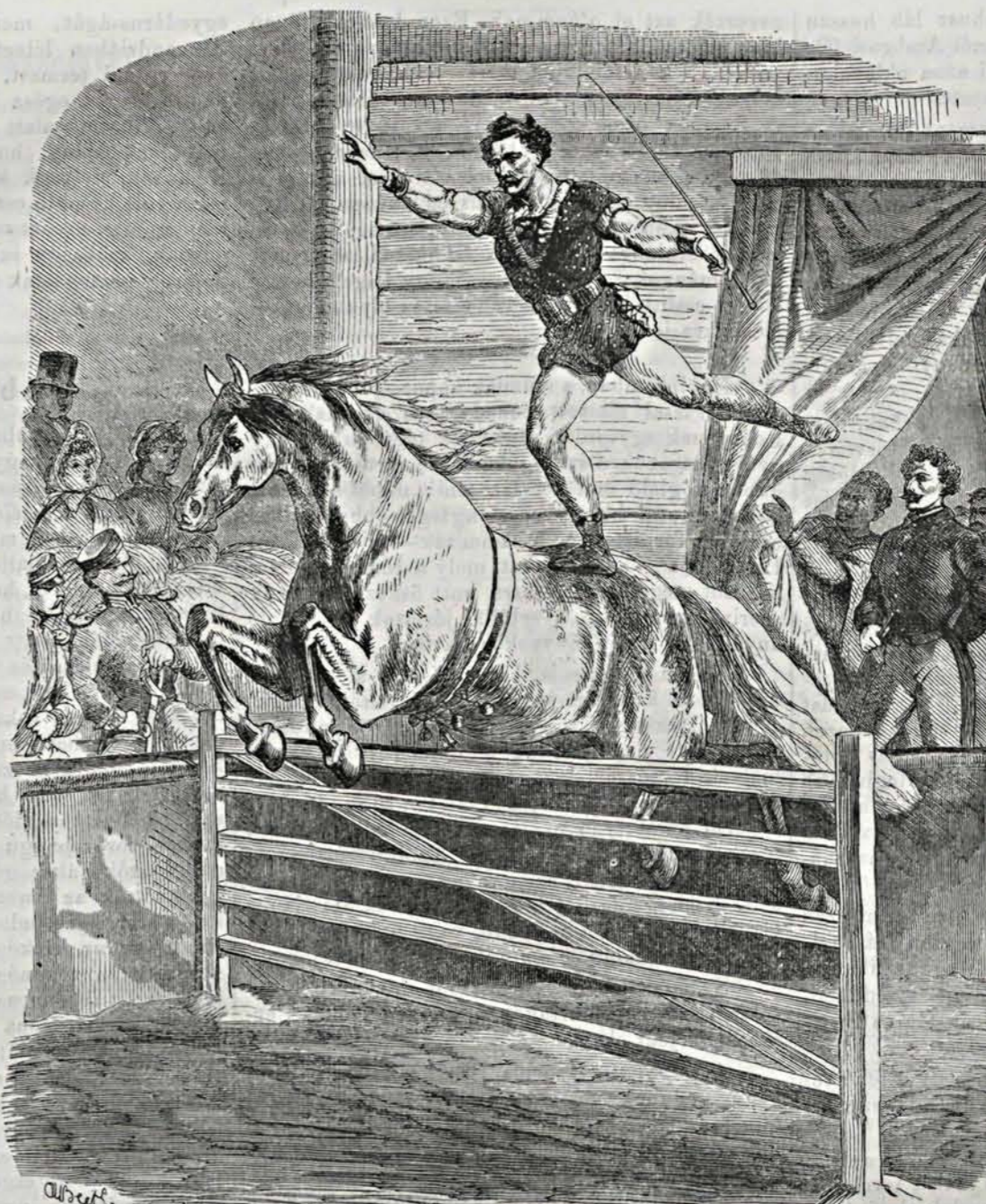
Az írás és eszközei.

Alig van az emberi találmányok s eszközök közt valami, a mi a fejlődés és változás több fokozatán ment volna át, mint az íráshoz megkívánható ir-lap, különféle népek-nél. A természet mind három országa kizsákmányoltattott e célra.

A kőre való felírás, mely a történeti eseményeknek az utókorra juttatását célozta, szokásban volt minden népnél, a legrégebbi időktől jelenkorig. — Sőt felhasználták e célra jaspist, kárneolt, agátot s több más drágaköveket. A francia királyi könyvtár régi-és-ostályában látható egy ily ékírati jegyekkel beirt balt-ozslop, melyet az Eufrates folyóban találtak.

A babiloniak Plinius állítása szerint, több mint hét század folytán égetett téglákra jegyzék fel csillagászati észleleteiket; az európai muzeumok nagyobb része mutathat fel hasonló írással jegyzett téglákat, melyek Babylon romjai közt találtak.

A cserép-lemezre való írás igen el volt terjedve a görögöknél; találtak azonban nagy

Cirkusi kép.

mennyiségben Egyiptom némely részeiben is, ezek görög betűkkel vannak írva, s adonyugtául szolgáltak; használatban voltak még ezek a keresztény időszámítás első századaiban is.

A bronz némesak okmányok, szerződések s más hasonnemű oklevelekre, hanem ajánló leve-

táknak Dávid korában állatbőröl készült felgyölgötött könyveik voltak; ugyszintén a joniaiak Kis-Ázsiában kikészítetlen üru- és kecskebőrre, melyekről csak a szór vakartatott le, irtak. A brüsszeli könyvtárban egy Pentateuch (Mózes öt könyve) őriztetik, melyet a IX. századból ered-

helyezett azon könyvek, melyekbe, Hygenius szerint, a gyarmatoknak adott szabadalmak, ugyszintén a határjárás és az engedélyezett területek felmérése jegyzetett fel.

Az ólomnak írásra való használata is körülbelül egy korba helyezendő a bronzéval. „Vajha beszédim — felkiált Jób (XIX. 24.) — vasírozesszével ólomra karczolat-hatnának, vagy örökre kőbe vésettetetnének!”

„A béotiak — írja Pausanias (lib. IX.) — egy ólomtekercset mutattak nekem, melyre Hesiod szesz munkái voltak írva, csakhogy ezen írást az idő már nagyobbára le-törölte.”

Ezen érczet a régiék épen oly vékony lemezekre tudták nyujtani, miként mi; mielőtt a papyrus (növényből készült papiros) ismeretessé lön Italiában, Plinius állítása szerint a hivatalos rendeletek ólom-könyvekbe irattak.

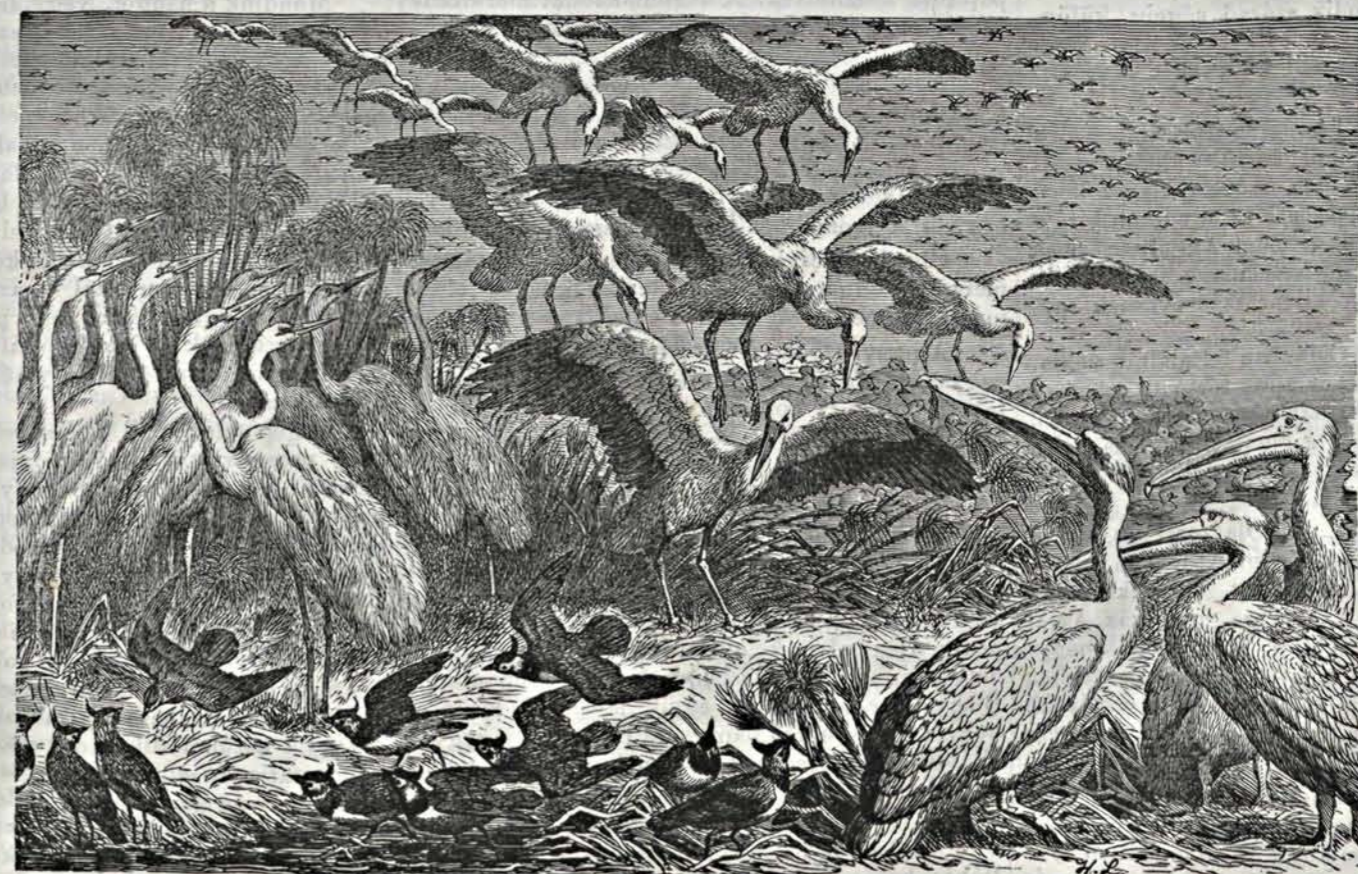
A római tanácsnak császárakat illető végzéseit sokáig elefántcsont könyvekbe vésettek; irtak azonban ezen anyagra fekete tintával is, melyet leginkább a meggyengült látásuak végett használtak.

A kikészített bőrnek írásra való használatát a legősibb korba felvihetni, el volt ez terjedve az ázsiai, görög, kelta és római népeknél. Az izraeli-

histeknek hisznek; ez ötven-hét egymáshoz varrott bőrre van írva és 118 láb hosszú tekercset képez. Petrarkának bőrből készült ruhája volt, melyre sétéi közben, papiros vagy pergament hiányában, irni szokott. Ezen sűrűn bekar-czolt öltöny, még 1527-ben Sadolet kardinalis által mint becses ereklye őrizte-tett.

A ruhára való írás, úgy látszik, a középkorban igen el volt terjedve, mert ez időből olvassuk egy apátnak, szerzetes társaihoz szóló figyelmeztetését, mikép azok ha szent Anasztázus va-

lamely munkáját fellelnék, írják fel ruhákra, ha épen papirosban hiányt szenvednének. Az állatok bele is használtattott némelykor papiros gyanánt. Zonaras (Annales Lib. 14. cap. 2.) írja, hogy a konstantinápolyi könyvtárban, mely Basilius császár alatt elégett, Homér Iliasa és

Költöző madarak megérkezése Afrikában.

lekre, katonák elbocsátási okmányára stb. is használtattott. Lyonban őriztetik Claudius császárnak Kr. u. a 48-dik évben elmondott, bronzra írott s Gallia előkelőbbjeinek a senatusba való felvételét tárgyazo beszéde. Lőteztek a rómaiaknál bronz-könyvek is, ilyenek voltak a császári levéltárakba

HIRDETÉSEK.

Titkos BETEGSÉGEK,
ujjonnan keletkezettek
8 nap alatt
minőségre nézve
48 óra alatt
meggyógyítatnak
dr. FUX J.
26 év óta fenálló rendelési intézetében, anélkül, hogy a beteg foglalatosságában háborgattatnék.
Rendel: d. u. 1-4 óráig.
Tiszteletdíjjal ellátott levelek a leggyorsabban eszközöltenek.
Lakása: király-utca, 38. sz. a. 1-ső emelet. 149 (1-12)

Dr. GROSSMANN,
szem- és fülorvos
PESTEN.
József-tér 11-ik szám alatt, Grosz-főle háiban.
Rendel: hétköznapokon délutáni 11-12 és délután 2-4 óráig. — Szegények számára ingyen minden vasárnap délutáni órákban. 70 (11-12)

Titkos betegségek
bámulatos sebességgel alaposan gyógyítottatnak meg,
Tauber orvosudor
volt tábori főorvos által,
felső-országot, 7 dik sz. a. „Szeged városához” címzett kávéház átellenében emeleten házában.
Rendel: 11 órától délutáni 3 óráig. Jutalék díjjal terhelt levelekre válasz adatik. 130 (3-12)

VALÓDI PAGLIANO-SYRUP,
Pagliano Girolamo florencai professortól egyenesen idoszallitva, különböző mennyiségben kapható:
Török József
gyógyszerész úrnál Pesten, király-utca 7. sz. alatt. — Egy üveg ára 1 ft. 50 kr. Egy tucsat 14 ft., 1/2 tucsat 7 ft.
Az ismétlődők igen kedvező engedményben részesülnek.
Eszőpr tisztítja a vért, eloszlatja a megromlott nedveket, megriktálja és megjavítja azokat, következőképen mindazok, kik a szörpöt havonként két napon át használják, jó egészségnek örvendőnek. E szörp sok oly betegséget meggyógyít, melyeknél az orvosi szer csekély javulást eszközölt. 104 (6-12)
Ezen most érkezett meg egy friss szállomány, melynek valódi adagért kezeskedtetik.

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten, (egyetem-utca 4-ik száma) megjelent és minden könyvárusnál kapható:
TELJES
MAGYAR-LATIN SZÓTÁR.
Földrajzi nevekkal szaporítva.
Szerkesztették
BARTL ANTAL és VERESS IGNÁCZ,
a peti kir. főgymnasium tanárai.
Második változatlan kiadás. (8-rét, VIII, 618 tömöten nyomott lap). Füzve 4 ft.

Legujabb s legjobb szépitőszere Párisból!!
Lait de Venus és Crème de Venus.
A hatás meglepő, minthogy már rövid használat után szép fehér s gyengéd arc-szint idéz elé.
Ára mindkét szépitőszere 4 ft., postán küldve 35 krral több.
Egyedül valódi minőségben kapható:
Lueff M.
110 (4-6) Pesten, váci-utca 21-dik sz. a., a „Minervá”-hoz.

ÁRJEGYZÉKE a magyar KOVA-MALOMKÖVEKNEK,
1862 LONDINI HONORABLE MENTION
Lácza Szabó Károly
sárospataki gyárában
francia módra készülnek.
Ezek a kova-malomkövek mindazon iparkiallitásokon, melyeken megjelentek első kitüntetésben részesültek, és hogy belbecsökre nézve is kitünők bizonyosság arra ezen üzletek kilenczedik évi virágzó fennállása, és a kövek folytonos kelendősege.
A kövek két osztályban sorozandók u. m.
I-ső osztályuk, a keményebb fajuk, melyek fehér őrlésre és csupán gőz- és műmalmokra valók.
II-ik osztályuk, az engedelmesebb ritkás és sejtés kovából készültek, melyek sima vagy paraszti őrlésre és pítelésre a közönséges malomköveket tökéletesebb minőségben helyettesítik; mindenféle malmokra alkalmazatosak; szesz-gyárakban pedig kipotóhatatlanak.

A kövek ára, helyben Sárospatakon, pár száma.

I-ső osztályuk:							
Átmérő	36"	38"	40"	42"	44"	46"	48"
ára	160 ft.	170 ft.	180 ft.	190 ft.	200 ft.	210 ft.	220 ft.
II-ik osztályuk:							
Átmérő	36"	38"	40"	42"	44"	46"	48"
ára	120 ft.	130 ft.	140 ft.	150 ft.	160 ft.	170 ft.	180 ft.

A kövek rendes magassága: a forgóé 12", az alykőé 10 hüvelyk, ezenfelül minden hüvelyk 2 ft. 70 krral fiztetetik, alacsonyabbság nem vétetik tekintetbe.
Megrendelések minden pár köre 50 ft. előpénz megküldésével, és hat héttel előbb, mint a köre szükség van, tétessenek; midőn a kö nagysága, lyuk-bősége a kőnek jobbra vagy balra forgása, hogy a kő mitféle malomra, őrlésnemre és melyik osztálybeli legyen, tudatandó.
A megrendelések levél által is megtehetőnek. A kiszolgáltatás pontos.
Pesten a köztelken kész kövek vannak lerakva, melyeknek eladása, mint szintén mások megrendelése felől is értekezhetni **Robbei és társai** irodájában, üllői-ut 1. sz. a.
2377 (4-4)

Utazó-szereket
nevezetesen:
Dör. fa- és vason öndöket 2 ft. 75 krajczártól 50 ftig, uti taszkákat, 2 ft. 80 krajczártól 40 forintig, uti-taszkákat minden uti-szerekkel berendezve 25 ftől 90 ftig, uti-készleteket, szekrényeket és takereseket, üresen és berendezve, 1 ft. 60 krtól 100 ftig s minden egyéb uti-szükségeket, szintegy angol lovagló nyergeket disznóbőrbeli 15 ftől kezdve, angol kantarokat s egyéb lovagló eszközök dús választékát, a legjobb minőségben ajánlják
Kertész és Eisert Pesten,
Dorotya-utca 2. sz., a „magyar király” szállodával szemközt.
Kimerítő árjegyzékekkel kívánatra szolgálunk, írásbeli megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítünk. 122 (4-4)

LILIAM-VIZ.
Francia- és Angolország legelső orvosi által ajánlott bámulatos sikerű **szépitő- és mosdó-viz,**
mely a hölgyek őszhangzó véleménye szerint páratlan, és a melyről föltalálója kezdek, hogy a rap-égetést, széplőt, kiütéseket, pattanásokat, sárga bőr-, májfoltokat, szővel minden bőrtisztítalanságot eltávolít, az arcot, nyakat, vállakat, karokat, kezeket hófehérré, puhává, finommá teszi, s azoknak friss ifjú kinevezést kölcsönöz. — Ára 1 nagy palacknak 2 ft. 50 kr. Ára 1 kis palacknak 1 ft. 30 kr

LOHSE szakáll és szemöldök növesztő-szere.
(Cydonia Crème.)
Ezen szer egy év alatt európai birre vergődött, miután ezer meg ezer férfiú tömött szakállat, s számtalan hölgy szép tömött, sötét szemöldököt nyert tőle. A szakállnak a kívánt állást lehet vele adni, s a vöröses vagy színezegyött selyemfónomnak, s a hajhoz hasonlók lesznek általa.
Egy eredeti tégely ára 2 ft. 50 kr., egy kisebb tégely ára 1 ft. 30 kr.
Középponti raktár: LOHSE-nál Berlinben, Jägerstrasse 46.
A porosz kormányzó herczeg, a sachsen-miningeni hg., Schwarzenburg, Sondershausen és Lippe herczegek udvari szállítója.
Pesten kapható a főraktárban: Török J.
gyógytárában, király-utca 7-ik szám. 105 (5-12)

Pezsőbor
közvetlen Franciaországból behozva, vámentesítve, ládákban 6 palackjával s féljebb a Champagne leghíresebb gyáraiból, u. m.
Moët & Chandon a Epernay crémant rosé 2 ft. 50 kr.
Napoleon grand vin à Ay crémant rosé 2 ft. 50 kr.
A fontebbi fajokból 1/2 palackokban 1 ft. 50 kr.
A pénzösszeg beküldése vagy utánvét mellett alulírottán megrendelhető.
A pakolás ingyen. 20 palack vételnél 5% engedtetik. 2289 (30-50)
Alexander Floch,
in Wien, Ober-Döbling Nr. 28.

Titkos BETEGSÉGEK
és súlyos utóhatást ellen, sok évi tapasztalás s a világhíru Ricord (egykor párisi tanárnak) módszere után, siker biztosítása mellett, rendel
SUGÁR-ORVOSUDOR.
Lakása Pesten, váci-utca 15. sz., a korona kávéház mellett.
Elfogad naponként 11 órá-tól 1-g.
Megkereshető levél által is.

KÁNYA JÓZSEF
(előbb Böhm és Kánya)
Pesten, József-tér 10-ik sz. a., ajánlja
minden évszakra legujabb bel- és külföldi női-divatáru raktárát.
136 (2-6)

Külső és titkos betegségek és gyengeségeket
katonai és polgári kórházakban sikeres használt egyeztetési módszerrel bámulatos gyorsan és alaposan (az ujjonnan keletkezettek 48 óra alatt) gyógyítja **Weisz J.** gyak. orvos és szülész, az itteni cs. kir. garnisonkórházban kizsolt osztályorvos, minden alkalmazatossággal egy a titkár, mint a gyógykezelőkhöz jól beosztott rendelő-intézetben Pest, kis mező-utca 33. sz. 1. emelet, (a „Terézhoz” címzett gyógytár szomszédságában), bemenet a lépcsőn, naponként reggeli 7 órá-tól 10-ig és délután 1-4 óráig.
Férjak és hölgyek részére külön bemenet és külön várszoba.
Díjjal ellátott levelekre leggyorsabban válasz, és kívánatra gyógyszerrel is gondoskodik. 133 (5-12)

Biztos és gyors megölése patkányok s egereknek,
egy cs. kir. kiz. szab. patkány- és egér-irtó-szerrel gyertya-alakban.
Egy darab ára 50 kr. a. é.
Valódi kapható Pesten: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész úrnál, király-utca 7-ik sz. — **Besztercebányan:** Güllner H. — **Brassóban:** Gyertyánffy és fia — **Csaktornyan:** Káráz A. — **Eperjesen:** Zsembery J. — **Eszéken:** Deszthly István. — **Győrött:** Lehner F. — **Jassenovában:** Delovits J. — **Kassan:** Novelly A. — **Keszthelyen:** Wünsch F. — **Kolozsvárt:** Wolf J. — **Lugoson:** Kronetter J. — **N. Beckereken:** Nedelkovits. — **Oroszban:** Gabovits Demeter. — **Pápan:** Bermüller. — **Pozsonyban:** Scherz Fülöp. — **Rimaszombatban:** Maletér S. és Hamallár. C. gysz. — **Soborsánban:** Franke A. — **Sopronban:** Pachhofer L. — **Segesvárt:** Teutsch J. B. — **Tisza-Ujlakon:** Roth Ign. — **Ujvidéken:** Schreiber F. — **Varasdon:** Dr. Halter A. — **Verőczen:** Bész J. K. uraknál. 125 (3-8)

MOLL SEIDLITZ PORA
MOLL A. védjegye
Külföldi jutalom - emlék - pénzérel a párisi világkiállításokban 1856-ik évtől.

Központi szállítási rakhely a „gölyához” címzett gyógyszerár Bécsben.
OVAS. Azt tapasztalván, miszerint a Seidlitz-porok oly használati utasítványokkal adának el, melyek saját utasítványaimmal szóró szóra azonosok és saját nevem aláírásával vannak hamisítva, s így kullakura nézve gyártmányaimmal könnyen összetéveszthetők. — minőfigyva azon észrevétellel övök mindenkit ezen hamisítványok megvételétől: hogy az általam készített Seidlitzporok minden egyes skatula, valamint az adagok papírjai hivatalosan létevényezett védmarkkál vannak ellátva. **Ára egy bepecsételt eredeti katalnyának 1 ft. 25 kr. — Használati utasítás minden nyelven.**
E porok, rendkívül a legkülönbözőbb esetekben bebizonyított gyógyhatásuk által minden eddig ismert hárszerek között tagadhatatlanul az első helyet foglalják el; — mint azt sok ezer, a nagy cseszári birodalom minden részéből került a kezünkbe levő hírlapok s legészletesebben tanúsítják, hogy a porok főzött szorulásoknál, emésztéshány és gyomorhővétel; továbbá: görcsök, veve- és ideges bajokban, szivdobogással, idegesség okozta fűfajással, vertódulással, csúszos fogfájással, tonnel, végül hysteriára, bükörre és huzamos hányásra hajlammal stb. a legjobb sikerrel alkalmaztattak, s a legértékesebb gyógyhatást eredményezték. — Az ez értelemben igen is kiterjedt levelezés számos bizonyítványt tartalmaz oly beteges részről, kik, miután nálok minden, gyakran allopathikus és hydropathikus gyógy mód eredménytelenül kimerítették, ez egyszerű hárszerek folyamodtak, és ebben rongált egészségöknek helyreállítására oly soká eredménytelenül keresett gyógyesert megelégek. — Ez elismerő iratok szerzői között a társadalomnak csaknem minden osztályai, u. m. munkások, tanítók, kereskedők, iparosok, művészek, mező gazdák, tanárok és hivatalnokok, sőt gyógyeszeresek és orvosok, valamint mindkét nembeli oly egyének is képviselvek, kiknek ezeltől még a leghírhedtebb gyógyforrások sem okoztak legkisebb könnyebbülést, és kiknek egészségük csupán csak a Seidlitz-poroknak rendes használatá által állítottatott helyre.

A főraktár létezik:
PESTEN TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész úrnál, király-utca 7-ik szám alatt.
UHL JÓZSEF ur kereskedésében, gránátos-utcában.
Ezen czegek alatt szintén megrendelhető:
norvégiai Bergen városból való valódi Dorsch-májhalzsírolaj is.
Ára egy nagyobb üvegnek 1 ft. 80 kr., egy kisebbnek 1 ft. a. é.
Az üvegek el vannak látva védmarkkossal és kimerítő használati utasítással. — Ez az egyetlen faj, mely minden töltés előtt vegytanilag megvizsgáltatik és czinkupakkal elzárt üvegekben küldetik el. — Ezen legtisztább és leghatályosabb májhalzsír-faj a Dorsch-halnak legodonosabb egybevitte és kiválogatása által van meggyerve, és egyáltalában semmi vegytani kezelés alá nem vonatott, hanem a bepecsételt üvegekben levő folyadék egészen epen és azon állapotban van, miként az közvetlenül a természet által nyújtott. — E valódi Dorsch-májhalzsírolaj Európának minden orvosi tekintélye által mint legjelesebb gyógyeszer s mell- és tödbajokban, scrophulus és rachitis, közhvény és esz, idült bőrkütes, szemgyulladás, ideg- és több más bajokban alkalmaztatik. **MOLL A.,** „zum Storck”, Tüchlauben. 2345 (19-50)

WALSER FERENCZ
harangöntő,
nagy kereszt-utca 3-ik szám alatt
PESTEN,
ajánlja magát a t. cz. közönség és érdemes községnek tetszés szerinti nagyságu s tiszta egész őszhangzatu
HARANGOK,
valamint a legujabb szerkeztű
tüzi-fecskendők készítésére.
Az én találmányom módja szerint megújított és a magas kormány által szabadalmazott öntött-vas kalappal ellátott harangok a legnagyobb előnyt nyújtják, mert koronájuk, azaz kalapjuk fordítható és így a harang nyelvének felüti helyét megváltoztatva a harang megrepesése lehetetlen s legnagyobb tartósságu biztosítatik, azonkivül az ujjonnan szerkesztett és szabadalmazott surlodament persely által, mely igen könnyen fordul, a harangozás is igen kevés erő igényel; továbbá a torony szilárdságát sem rongálja, mert könnyű forgása által a harangzobát legkevésbé sem ingatja meg. Az így módon szerkesztett harangok főkéletesen kilödtitani lehet, mely által a hang is egészen kitűnő, s így teljes hangját és erejét el; minden zavart hang az az oly ijesztő kongás pedig, mely tökéletesen ki nem lödtitható harangoknál előfordulni szokott, teljesen elmarad. 7 (6-12)
Kívánatra öreg harangok is megváltoztathatnak új rendszerem szerint, és új felszereléssel látatnak el a legújanyosb áron.

Savon aromatique.
E szappan, illatos növényekből van készítve, s azon rendkívül hathatósággal bír, miszerint nemcsak a bőr minden szennyyét távolítja el, hanem azt gyengéddé, nyulékonyvá és frissé teszi, s a bőrnek valódi bámulatos szint kölcsönöz.
Egy db. ára 40 kr. egyedül valódi minőségben kapható:
Lueff M.
120 (3-3) illatszertárusnál Pesten, váci-utca 21. sz. alatt, a „Minervához.”
NB. Egyedül csak azon szappan tekintendő valódinak, melyen a készítő neve **Piver L. T. Páris** és **Lueff M. Pest,** be van nyoma.

KACHELMANN KÁROLY
selmecz- és vinyei gépgyárnok
ajánlja elismert kitűnőségű és több első érmevel kitüntetett
ARATÓ-, KASZÁLÓ-
és országos szabadalmazott
NYOMTATÓ-GÉPEIT,
melyek egyszerűségükkel és kitűnő hatásuknál fogva, általános elismerést és nagy kiterjedést nyertek.
Kaphatók Pesten: Koczó Pál, — Debreczenben: Tóth Lajos és Társa, — Aradon Andrényi Károly uraknál. 98 (7-8)

FAGYLALT-GÉP.
Többszörösen kipróbált, egy szolgálati képességre, mint jégmeztakarításra készített gépek különösen a
CZUKRÁSZ
és
KÁVÉS
uraknak,
ugyszinte a magánok részére minden nagyságban legújantársak kapható
Mayer Ferdinand-nál
152 rézműves, (1-3)
Pesten, keeskméti-utca 8. sz. alatt.

Parfumerie du Monde Elegant.
Lait au Cacao & Crème de Lys des Vallées.
A legkitűnőbb szer a
bőr leégése ellen,
s a testet finomítani s annak a leggyöngédebb színezetet adni.
Ára 1 üveg Lait au Cacao 2 forint.
„ 1 tégléy Crème de Lysnek 2 „
Valódi minőségben kapható
Delettres & Cie-től Párisban ugyszintén készletben van
Vértessy Sándor,
angol-francia illatszerezésnél a „Vénus“ hoz,
Kristóf-tér 1. sz. a. Pesten.
151 (1-4)

5 font
jófélé s tisztaielésű
kávé csak 2 ft. 80 kr.
5 font
Portorico-kávé . . . . . 3 ft. 40 kr.
Arany-Java-kávé . . . . . 3 „ 80 „
Laguayra-kávé . . . . . 4 „ 20 „
Plant-Ceylon-kávé . . . . . 4 „ 20 „
Cuba-kávé egész finom . . . . . 4 „ 40 „
Gyöngy-kávé egész finom . . . . . 4 „ 50 „
továbbá:
Brasiliat-rhum, egy pint 1 ft., legfinomabb jamaikai-rhum, Pecco-virág- és Sou-chong-thea, sardinák, mustár és sajt-félék a legújantársak áron kaphatók Pesten,
Bauhofer és Jarmay-nál,
a két szerezés- és Landon-utca szögletén, 11-dik szám alatt.
Vidéki megrendelések a pénzüsszeg beküldése vagy utánvét mellett a leggyorsabban eszközölnetnek. 131 (3-0)
A t. cz. vidéki közönségnek! Üzletünk könnyebb feltalálása tekintetéből szolgáljon tájékoztatásul az itt lenyomott tájrajz, mely a lánchídtól vészi kiindulási pontját!

Kiadó-tulajdonos Heckenast Gusztáv. — Nyomatott saját nyomdájában Pesten 1868 (egyetem-utca 4-dik szám alatt).

Helyi és vásári hirdetemény.
WETZER ÉS KUNZ
rumburgi vászon kereskedők
PESTEN.
az uri- és kigyó-utca szögletén
A „szép juhásznohez,
ajánlják a legújantársak szabott áron a vászonrukk valóságos keszessége mellett, dúsan rendezett raktarukat;
továbbá a jelen évszakra, mindennemű ruhakelméket darabszámra, valamint finom francia mousselinek batizok s perkálakat; több száz tuczatra menő férfi és női zsebkendőket és kézzel varrott fehér és szines férfi ingeket, minden igénynek megfelelő gazdag választékban. Fentebbi czég, a jelen pesti vásár alatt, nemcsak Pest-Buda fővárosok nagyérdemű közönségének, — hanem az igentisztelt vásárlatogatók szives figyelmébe is ajánljatik. 142 (3-3)

A nagyérdemű közönség különös előnyére,
tisztelttel jelenti a legnagyobb, s az 1867. évi kiállításra a legmagasb s egy az első
ezüst éremmel
egyedül s kizárólag kitüntetett
Fogl E. - féle
vászonáru-raktára
BECSBÓL,
hogy kedvező sikerrel tett fonal bevásárlásai által, továbbá az ágio eszkökenése, s dacára az árucikk rendkívüli kelendőségének, mégis azon szerencsés helyzetben van, hogy összes vászonrukk, s kész férfi s női fehérruha-készleteit, a jelen pesti vásár tartama alatt
valóságos 30% engedménnyel,
Pesten, a váci-utca közepetáján,
Szentkirályi-féle újonnan épített 14-dik szám alatti házban, a „korona“ czimű kávéház átellenében — végkép elárusitathja.
Meghatározott szabott árak, s a vásznak valóságos jótállás biztosítatik.
Mint hogy mi minden levélbeli megrendeléseket, (legyenek azok bármely nyelven írva) a pénzüsszeg beküldése, vasuti vagy postai utánvét mellett (lefejtetvén a csomag átvételénél az illető járulékos összeget) minden hová elküldeni készek vagyunk; teljes jótállás mellett itt következtetjük a tetemesen leszállított gyári árak árjegyzékét:
Rumburgi vászonból
férfi-ingek a (nyak terjelme megkivántatik), 1 ft. 50 kr., 2, 3, 4, 5-6 ft-ig a legfinom.
női-ingek, simák 1 ft. 80 kr., 2 ft. 50 kr., 3 ft. 50 kr., 4-5 ft-ig; legfinomabb vászon- és batiz-ingek himzésel és csipkével 6-8 ft-ig.
Férfi-gatyák 1 ft., 1 ft. 50 kr., 2 ft., 2 ft. 50 kr., 3 ft-ig; lovaszabására, francia- és magyar mintára, ugyszinte női nadrágok.
Női pongyola vagy éjl-corsek, perkaiból 2 ft., 2 ft. 50 kr.; francia batizból, himzésel 3 ft. 50 kr., 5-6 ft-ig.
1 tuczat vászon zsebkendő, a kisebbek 1 ft. 50 kr., 2 ft-ig, nagyobbak és finomabbak 2 ft. 50 kr., 3 ft. 50 kr., 4, 5, 6-8 ft-ig.
1 tuczat czérna batizvászon-zsebkendő hölgyek számára 5, 7, 9-10 ft-ig a legfinomabbak.
1 tuczat asztal- vagy törölköző-kendő ára csak 5, 6, 7, 8-9 ft-ig a czérnadamasz.
Ingek, melyek a thesthez nem jól illenek, visszavételnek.
50 ft. erejű vászarlóknak, ráadásul egy igen csinos párisi cache-mir terítővel kedveskedünk.

Egy vászon asztalkészlet 6 személyre (1 abrosz s ahhoz illő 6 asztalkendővel) 5, 6, 8-10 ft-ig a legfinom damaszból.
30 rőfös szines ágyneműre való 8, 9, 10-12 ft-ig a legjobb féle.
30 rőf kézfonal-vászon fehérítve, és duplaczernából fehérítetlen 7 ft. 50 kr., 9 ft. 50 kr., 11, 13, 15-18 ft-ig a legszebbek.
38 rőfös kreasz vagy rumburgi gazdasági vászon 14, 16, 18-20 ft-ig a legszebb minőségű.
40-42 rőf kifűnő takácsvászon, (finom ágyneműre vagy 12 db. női inghez) 14, 15, 18, 22-24 ft-ig a legszebbek.
48 rőfös belga takács-vászon 22, 25, 30-35 ft-ig; ingekre különösen ajánlható.
50-54 rőf hasonlíthatlan jó rumburgi- vagy hollandi vászon (késifonot és 1/4 rőf széles) 20, 25, 30, 35, 40, 50-60 ft-ig. 143 (3-6)
Orosz-vászon nyári öltönyökre férfiak számára 8 rőf; rőfzámra 30, 40, 50-60 krig a legjobb féle. — Himzett garnitúrák, n. m. gallérok és manchetek 1, 2-3 ft-ig a legfinomabbak.

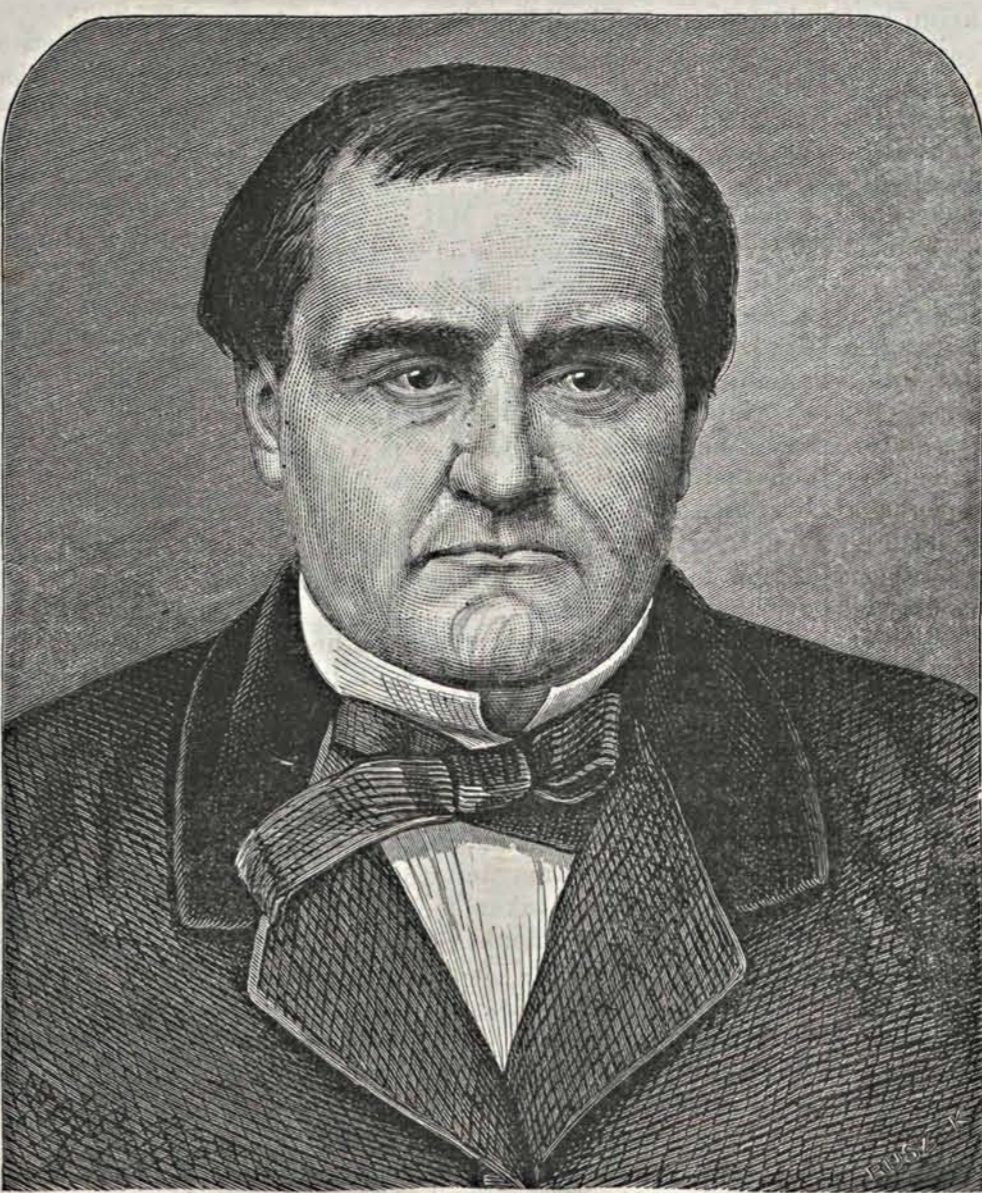
24-ik szám. Tizenötödik évfolyam.
Vasárnapi Ujság.
Pest, junius 14-én 1868.

Előzetési feltételek: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. — Fél évre 5 ft.
Csopán Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. — Fél évre 3 ft. — Csopán Politikai Ujdonságok: Egész évre 5 ft. — Fél évre 2 ft. 50 kr.
Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokak illetőleg: Egy négyszor használtott papír sor, vagy annak helye egyszeri igtatásnál 10 krba, háromszori vagy többszori igtatásnál csak 7 krba számítottak. — Kiadó-hivatalkunk számára hirdeteményeket elfogad Bécsben: Oppelik Alajos, Wollzeile Nro. 22. és Haasenstein és Vogler, Wollzeile Nro. 9. — Bélyeg-díj külön minden igtatás után 20 ujkrájczár.

Napoleon herczeg.

A legnagyobb genie, bámulatos szerencse és megsemmisítő bukás, erő és erély, kitarás a nyomorúságban, ügyesség a kormányon, felváltva korona és mátyrkoszorú, siker és csalódás alapították meg és követték lépteit a Napoleonidák dynasztiájának, mely Európában a legifjabb, de egyuttal a legnagyobb és a világ sorsára legbefolyásosabb tudott lenni. Az első és a harmadik Napoleon egyaránt korszakot alkotó nagy történelmi alakok, kiknek hibáit, vétkeit és balszerencséjét egyaránt a nagyság jellege veszi körül: a háborukban, melyeket viseltek, a diplomatiában, a törvényhozásban és a közigazgatás terén. Gondolkozunk bármiként egyes vállalataik vagy cselekvényeik, vagy ha tetszik, egész rendszerök felett, a középszerűség bélyegét e férfiakra és korukra sütni a történetíró nem fogja soha. E férfiakat nevezetes emberek veszik körül, s ha emlékszünk I. Napoleon nevére Josephinere, fiára a reichstadi herczegre, fivéreire, kik királyok valának, és a hős alakokra, kik győzelmét aratták, diplomatákra és papokra: ép ugy feltalálhatjuk a jelenben a különserü és kiváló alakokat III. Napoleon udvarában, írókat, szónokokat, jeles minisztereket, tudós püspököket, győzelmes tábornokokat, szép hölgyeket, nejét a császár-asszonyt, fiát, unoka-öccsét a cardinalist, unoka-öccsét Napoleon herczeget.
Napoleon herczeg, kit a napokban fog szivesen üdvözölni a magyar főváros, ki sympathiával keresé fel hazánkat, hogy rokonszenvével ügyünket és érdekeinket elősegítse, ki rólunk a legkedvezőbbben nyilatkozik, kiről mi is nem nyilatkozhatunk rokonszenvenélkül, a szabadelvű, a demokratikus, az elnyomott

NAPOLÉON HERCZEG.

népekkel, nem az elnyomókkal barát Napoleon herczegét kívánjuk rövid életrajzban megismertetni olvasóinkkal, remélvén, hogy ezzel szives szolgálatot teszünk mindenkinek, legyen az barátja a francia szövetségnek vagy nem, szeresse vagy ne szeresse a „vörös herczegét.“
Napoleon (József, Károly, Pál) herczeg 1822-ben, szeptember 9-én született Trieszben. Atyja Bonaparte Jeromos a volt vesztfáli király, anyja württembergi Katalin herczegnő volt s ő legifjabb gyermekök vala. Születésekor a Napoleonidák hatalma rég lehanyatlott már. A restaurációnak hét éve múlt, a szent-ilonai szikla-sír is elnyelte a család fejét. A született száműzött gyermek-éveit Rómában, Florenczben és Genfben töltte. Kilencz éves korában új száműzetés érte a száműzetésben. Két unokatestvére, Hortensia királyné fia, Napoleon Lajos és Lajos Napoleon (a mostani császár) 1831-ben a fellázadt Romagnába siettek, a pápa megbuktatására. Lajos N. egy csapással bevette Civita Castellant, míg testvére Forliban meghalt, az osztrákokkal vívott csata után. A dolog azonban rozsrá fordult s Lajosnak, odaérkezett anyjával Hortensiaval együtt, álruhában kelle Anconából Párisba szöknie. A Rómában élő Bonaparték száműzettek onnan, s a kis Napoleonnak is Florenczbe kelle mennie. Innen küldték 1835-ben Genfbe egy magán nevelőintézetbe. Ez évben veszté el anyját, a derék és önfeláldozó nőt, kiről a császár Szt. Ilonában e szavakat mondta volt: „1814-és 15-iki szép magaviselete állt e herczegnő sajátkezeire irta be magát a történet könyvébe.“ Napoleon herczeg most is örzi anyjának egy mellszobrát, melyre a császár emez emlékeztetés szavai vannak fölvéve.
Az anya halálával egészen atyjára maradván a nevelés gondja, Jerome király elhatározá: napoleoni nevelést adni fiának. A ludvigsburgi katona-iskolába küldötte, Würtembergbe, hol öt évig egészen a hadi tudományoknak feködt.
1840-ben kitörendő háborutól féltek Német- és Franciaország közt, s ő félig akarva, félig nem akarva, kilépett a katonai szolgálatból s hosszabb utazásra indult Német-, Angol- és Spanyolországokba. — 1845-ben engedelmet nyert négy hónapi párisi látogatásra. Ott azonban demo-